

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 16 Iuliu st. v.
28 Iuliu st. n.

Va esi joia și duminică.

Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 52.

ANUL XVII.

1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe 1/2 de an 5 fl.; pe 1/4
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni.

Suveniri și notițe de călătorie.

(În Transilvania, România și Dobrogea.)

I.

După rentorcerea mea din voiagiul ce am făcut în véra anului 1880 în România, m'a onorat dl Vulcanu cu rugarea de a publica suvenirile și notițele mele de călătorie în „Familia” dsale. Mai târziu m'a recercat și alți redactori. Fără a me cugeta mult și fără a trage socotela cu mine, am promis.

Bolesc de o slăbiciune mare, trebuie să-o mărturisesc. Decă mă recercă cineva de un lucru, me arăt pré generos, mă grăbesc cu făgădașul înainte de a ține sfat cu toate împregiurările, cu timpul și cu deosebitele puterile mele.

Așa am pățit-o și cu promisiunea ce am făcut dlui Vulcanu. Nu m'am gândit mai întâiu decă slabele mele puteri vor pute realisa acesta și încă așa feliu, cât cetitorul să fie cât de puțin mulțumit cu scrierea mea.

Însé de acesta a mea nesocotință avui să mă căiesc îndată ce m'am apucat de lucru.

Precum generalul, înainte de a întreprinde un act strategic, își formuléză un plan de operațiune, așa am făcut și eu. Planul meu erá gata, aveam numai să încep esecutarea. Dar ce să veđi, chiar aici vine pozna în drum. Se născu întrebarea cum să-l esecutez ca să am reușită bună?

M'am pus pe gânduri, am început a-mi frământá mîntea în feliu și formă. Voiam cu ori ce preț ca barem introducerea să o fac cât se póte de bună, pentru că scii đicala lătinésă đice:

Lucrul bine început,
Jumetate e făcut. *

Dară đicala ceea: »Când se pornesce reul, tot reu îți merge», se aplică și la mine. După ce am vedut, cumcă nu pot ajunge la nimica, am aruncat condeilul cu necas la o parte și am amánat lucrul pe altă-dată când speram a căpetá o inspirație și când credeam cumcă îmi va veni o idee bună, corespundetóre. Însé insedar îmi spargeam capul, nici inspirația nici ideia nu voia să vină, pare că erá lucru de deochi.

Ce să fac?!

Cu cât gândiam mai mult asupra temei mele, cu atáta me desnădájduiam și veniam la convingerea cumcă dieu a scrie suveniri de călătorie nu este lucru ușor, și cumcă acest gen de scriere nu este pentru mine. Începú a-mi páre reu pentru făgăduința ce am făcut, dar ce să fac?!

* Dimidium facti.

Cuvéntul dat se preface la moment în datorie mai mare decát datoriile de parale, pentru că este, (seti cel puțin ar trebui să fie,) datorie *morală*, datorie *de onóre* seú după dl Alecsandri *de onor*. Acesta o aveam mereu inaintea ochilor. Apoi dl Vulcanu încă mereu îmi aducea aminte, și avea totá dreptatea. Ce parere și-a fi făcut dlui despre mine nu sciu, ínse îmi pot inchipui. Vorba Românului: »Făgădașul mincinosului, bucurá ne-bunului», va fi aplicat-o și la mine.

Tóte aceste, me credeți, me necășiau mult, me munciá gândul și-mi storcea sudori pe frunte. Așá-ți trebuie, méi, decă n'ai putut să cumpenesci lucrul înainte de a te pripi cu făgădașul», — reflectam în mine, — »acum vei remáné și mincinos. Bine-ți face, cap sec!»

Dar tóte aceste imputări erau »după plóie căpe-neag».

Tóte aceste nu-mi ajutau nimica. Eu trebuia să încep odată ori cum, să scot suveniri de călătorie chiar din fundul păméntului.

Dar ietá o idee!

»Unde-i primejdia mai mare, vine și ajutorul!»

În biblioteca mea se aflá și cărți ce tractéză despre acest gen de scriere, ma unii chiar de aceia ce au scris despre Transilvania și România. Eram vesel de acesta descoperire. Ací credeam, că voiu aflá punctul lui Archimede. Începui a-i ceti cu mare diligintá... Însé amară desamăgire!... Nici unul nu m'a mulțumit...

Se póte cumcă eu süm pré pretensiv, süm pré critic, cer pré mult dela un scriitor de asta natură. Nu sciu, cetitorul va judecă.

Ietá pretensiunile mele la un bun scriitor de călătorie:

Cea d'ántăia condiție și mai fundamentală este vocațiunea și talentul, ca și la poet și ca și la pictor. Precum pictorul bun scie să producă tablouri întregi și pe aceste are să le compună din grupuri frumoșe și interesante, așa și un scriitor bun are să așede grup lângá grup, să formeze tablouri, pe aceste are să le descrie cu colorile cele mai vii și mai corespundetóre, așa cât tóte cele descrise să se póta înfașiá în mîntea cetitorului ca niște icóne reale, pline de frumșete și de vieță. Are să descrie lucrurile în un sistem armonic, în un mod simpatic și atrăgător... Precum dramaturgul înfăcișezá scenă de scenă, apoi complicá și înodá lucrurile, ca prin acesta să stěrnescá curiositatea, se lege atenziunea cetitorilor și să desștepte un interes deosebit pentru desvoltarea și deslegarea până în căpet a acțiunilor; și precum tóte aceste scene compun la olaltá un întreg armonice, așa are și scriitorul meu să-și alégá

momintele cele mai însemnate, are să înfățișeze impresiunile și întemplămintele sale în icône după icône, însă icône reale și nu fantastice, pe aceste are să le îmbrace cu podôbele cele mai frumoșe și genuine cu condițiile țerei sêu ținutului și a poporului despre care el tracteză.

Dar dela un bun scriitor de acest gen se cere mai mult ca dela un bun pictor sêu bun dramaturg, carele are licență largă pentru a-și alege și arangă scenele după bunul sêu plac. Se cere ca scrierea sa să fie instructivă și să respecte *adeverul*.

Ca ultimă condiție este o cunoștință esactă de țera sêu ținutul și de poporul despre care scrie, cunoștință de tôte relașiunile sociali, economice și politice, de înfluințele climatologice și geografice; cunoștință de tôte moravurile, datinele, tradițiile și credințele și în urmă cu deosebire de istoria și de limba acelu popor. La aceste tôte este încă de adaus cunoștințe enciclopedice din toți ramii de sciință și de arte, de cari are să se folosescă pentru a-și împodobi scrierea și a-o face plăcută și instructivă.

Numai întrunind tôte aceste condiții va puté satisface un scriitor pe deplin însărcinării ce-și va luă voină a-și împartași cu fidelitate impresiile ce le-a primit călătorind în vre-o țeră. Numai întrunind tôte aceste va puté produce icône nu numai frumoșe și plăcute, dar și adevărate, va produce o lucrare literară folositore și de preț.

— Bre! nene! frate! Esti pré pretensiv! — îmi va reflectă unul.

— Este ușor a pune condiții de scriere, dar este greu a le esecută, — îmi va răspunde altul.

— Se pôte că aveți dreptate, — le răspund eu, — dar cu tôte aceste eu am capričiul astă-dată a-mi susținé parerea cu tôte puterile convingerei mele, și mi-ar plăcé mult și doresc ca critica sê-o considere cu tot adinsul în analisarea și judecata ei, pentru că numai așa fel vom puté căpetă pe încetul o bună și prețioșă literatură și în acest gen de scriere.

În urma acestor espuse până aci, cred cumcă vei înțelege iubite cetitoriule sfiela mea și poziția critică în care m'a pus încercarea de a debută în acest gen de literatură. Mîntea mea îmi spune cumcă nu voiu puté satisface. Îmi cunosc defectele și lipsurile, simțesc cumcă puterile mele sînt cu mult mai slabe, îmi lipsește darul, îmi lipsește șcôla, pentru că n'am scris nici odată în acest gen de scriere, și în urmă îmi lipsește totul.

Și cu tôte aceste trebuie să scriu, pentru că am făgăduit. Voiu scrie, ce să fac? Omul face cât pôte și nu cât vré, însă voința încă este virtute.

Aceste am aflat de lipsă să le spun înainte de a întră în monotona mea scriere, ca cetitoriul să fie pregătit, ca să nu apuce a-și clădi înainte cine scie ce munți de aur, și speranțe mari și să nu aștepte dela mine cine scie ce lucruri minunate, interesante, amuzante, picante etc. și în urmă să se afle desamăgit.

În multe locuri me vei află, iubite cetitoriule, mai monoton decât un rit fără ierbă, o grădină fără flori, un câmp fără arbori, o pădure fără frunțe, o mare fără căi. Altă-dată me vei gasi minușios în lucruri mici sêu unilateral, în altele superficial, și în urmă vei gasi cumcă scrierea mea este lipsită de acele ornamente estetice, de acele scene interesante, ce dau unei scrieri timbrul de interesantă, plăcută și atrăgătoare.

Me rog deci să aveți considerare față de acest prim debut al meu.

Acesta este întroducerea întroducerii. Semne bune!

Dr. A. P. Alexi.

S A X O N

Teatru și bal român la Beiuș.

— La 31 julie. —

Junimea română din Beiuș în 31 juliu a. c. va arangă reprezentațiune teatrală însoțită de danț, în favorul fondului gimnasia de Beiuș, după programa următoare:

I. „*Rusaliile*“, vodevil în 1 act de V. Alecsandri. Persónele: Ion Galnscus, vechilul moșiei **; Răsvrutescu subprefect, dl I. Papp-Szilágyi; Toder Buinacila vornicul satului, dl Iosif Papp; Susana soția lui Tóder, dșóra Cornelia Papp; Veverița fruntaș, dl Al. Văcărescu; Georghe a Saftei țeran, dl Nic. Papp; Un jandarm, dl Em. Mărianu; Catrina dșóra Irina Creț; țerani, țerance.

II. „*Ramasiagul*“, proverb cu cântece în 1 act de V. Alecsandri. Persónele: Teodoreanu, particular bogat, **; Smarandița, femeia lui, dșóra Maria Papp; Tina, vèra Smarandiței, dșóra Irina Antal; Madam Frant, guvernanta, dșóra Florica Leșanu; Nicu, tiner, dl Iosif Papp; un lacheu, dl Em. Mărianu.

III. „*Paracliseriul*“ sêu „*Florinu și Florica*“, operetă în 1 act de V. Alecsandri. Persónele: Florinu, tiner țeran, **; Florica, tinera orfană, dșóra Măria Papp; Colivescu, paracliser, dl Teodor Bulcu.

Începutul va fi la 6 ore după mieđădi. Ofertele și suprasolvirile se vor primí cu mulțămítă, și se pot trãmite la adresa D. George Morariu, presidele comitetului.

Socôtă despre balul „exitus“ din Blaș.

Blaș 22 juliu st. n.

Stimate Domnule Redactor!

Publicându-se deja în nrul 50 al điarului „Familia“ unele notițe despre rezultatul balului „exitus“ arangiat de studenții abiturienți dela gimnasiul sup. din loc, în 11 juliu st. n. a. c., nu mai aflăm de necesar a ve împartași decurgerea lui.

Comitetul arangiator, pentru liniscirea și asigurarea p. t. publicului, a aflat de bine a ve rogá să binevoiti a publicá urmátorea referadă despre rezultatul material al balului.

Numerul stimatelor familii, cari aũ binevoit a ne onorá cu presența dlor la balul „exitus“ a fost 16; a singuraticelor doinni, ieráși 16.

Dintre stimatele familii aũ contribuit: Dna Teresia Căaclan 10 fl., dl Alesandru Neagoe 10 fl., dna Măria Popa 5 fl., dl dr. Ioan Colceriu 3 fl., dnele: A. Stoaia, Schiessl, M. Tipograf, câte 2 fl.; dd.: dr. Iacob Brândușan, L. Pop, Ludovic Tornyai, Georgiu That, Basiliu Turc, Ioan Grama câte 2 fl.; dnele: Măria Marin, A. Șofan și dșóra Schöder Ilona câte 1 fl.; dd. I. Oltean, N. N., P. Bërlea, N. Weinberger, I. German, B. Costea, A. Hegyesi, C. Steiner, St. Daniel, N. Gulacsi, N. N., D. Turc, I. Schuppiter, G. Pongráz, dr. A. Grama și L. Pop câte 1 fl. la olaltă suma de 65 fl. v. a.; fiind însă suma speselor mai mare decât suma incassată, adecă de 79 fl. 44 cr. v. a. urméză, că „venitul“ balului este un „deficit“ de 14 fl. 44 cr. v. a.

Causa acestui deficit este în prima linie presiunea și intrigele unor ómeni malițioși, apoi invidia, care dureré a fost cauza, de multe familii române din loc, din propus nu aũ voit să participe; parte timpul de vèră, fiind că dela comunele de prin pregiur, nu a putut luá parte nimene la bal, fiind cei mai mulți ocupați cu eco-

mia; parte că acest bal nu a fost spriginit prin nici o colecție, nici din loc set de prin gîur, nici de prin cetați, precum se întimplă de comun la alte baluri cu atare scop.

În fine comitetul arangiator își exprimă profunda sa părere de reu, pentru că nu a reușit a contribui cât de puțin pentru fondul studenților iniseri în cas de morb, despre a căror stare miseră a fost deplin convins.

Pentru comitetul arangiator :

Alesandru Neagoe,
președinte.

Alesandru Popa,
cassar.

Biserica si școla.

Gimnasiul din Beiuș. *Ratiociniu public.* (Continuare.) În favoarea gimnasiului de Beiuș au contribuit încă odată pentru totdeauna : domnii Aloisiu Nyistor sub-jude admin. în Ugra 2 fl., Iosif Nagy din Rojt 1 fl., Gavril Papp-Dân paroc în Sânt-Andrieu 1 fl., G. Drimbea 1 fl.; — apoi din Ateaș : Gavil Hosoș docente 1 fl., G. Hosoș preot 50 cr., Ioan Suciu notar 1 fl., G. Bordariu jude 20 cr., Flóre Arcilean 40 cr., Mitru Pap 20 cr., Mitru Gitye 20 cr., Ioan Negru 20 cr.; — prin dl colectante A. Cosma din Tașnad : G. Man notar 50 cr., Dem. Popa 1 fl., Vasiliu Sfura 1 fl., Ioan Bige 20 cr., Ales. Lechner 30 cr., George Filep 1 fl., Mihail Caraba 20 cr., Dem. Zdrobea 20 cr., Teod. Varga 20 cr., Moise Weisz 20 cr., mai mulți 30 cr., locuitorii din Urimet 1 fl. 50 cr., Locuitorii din Supurul inf. 1 fl. 15 cr., Ioan Oroianu 50 cr., G. Seucan 50 cr., I. Seucan 50 cr., Ioan Basti 1 fl., Martin Fischer 10 cr., Vas. Dragoș 1 fl., dr. Iuliu Dragoș 1 fl., Gregoriu Pap 1 fl., Nicolau Hoble 50 cr., Patriciu Lobontiu 1 fl., Mih. Bene 10 cr., Vas. Ciocian 10 cr., Mauritiu Lefkovits 10 cr., Nuțiu Dolota 20 cr., Stefan Tasu 1 fl., Tiberiu Gael 50 cr., Stefan Savu 50 cr., și Teodor Opre din Miniad 3 fl.; suma 29 fl. 5 cr. la olaltă până acum 1396 fl. 44 cr. *Silviu Rezeiu.*

Esamenele la Brașov s'au făcut în ordinea următoare : esamenul de maturitate la gimnasiu în 27 iunie (9 iulie,) dintre 7 școlari admiși la esamenul oral 6 au fost declarați deplin maturi, unul matur; esamenul de maturitate cu elevii clasei III comerciale s'a făcut în 29 iunie st. v., dintre școlarii admiși la esamenul de maturitate unul a fost declarat deplin matur, trei maturi, iar al treile numai prin majoritate de voturi. Esamenele ordinare s'au severșit în 3 și 4 iulie st. n., iar la 5/17 iulie, după terminarea serviciului bisericesc s'au cetit clasificatiunile și s'au împărțit premiile, cu care ocaziune dl director Ștefan Iosif a ținut un discurs pofiriv.

Conferința bisericescă la Vêrșet. Dl Ioan Baieca a convocat pe 16 iulie st. v. o conferință în Vêrșet a inteligenței române gr. or. din protopresbiteratul Vêrșetului. Cestiunea desbaterii va fi ca protopopul să locuiască în acel loc al protopresbiteratului, care este mai îndemână comunelor bisericesci din protopresbiterat.

C e e n o u ?

Maj. Sa Regele, conform celor mai nouse dispozițiuni, la 4 august va plecă la Gastein și acolo își va luă cvartirul în villa contesei de Meran. Încă în ziua aceea va avé întrevedere cu împératul Germaniei, după care va urmá un prânț la curte, apoi Maj. Sa încă în ziua aceea se va rentorce la Viena.

Maj. Sa regina în mijlocul lui septembrie se va mutá cu curtea sa la Gödöllő, unde apoi va petrece timp mai îndelungat, și va luá parte și la vênatôrele de tómnă, cari se vor arangia pe câmpia dela Rákos, și la cari va luá parte, ca totdeauna, o societate numérosă.

Moștenitorul de tron Rudolf și soția sa vineri au sosit din Praga la Salzburg, spre a petrece câteva septemâni în o villă din gîurul acela. Dela gară juna părechie numai decât a plecat la villa aceea, Hellbrunn, care s'a arangiat fôrte frumos anume pentru scopul acesta. De acolo vor veni la Ischl, unde vor petrece în cerc familiar atât ziua născerii regelui, cât și a moștenitorului de tron. Mai târziu principesa Ștefania va veni cu regina la Gödöllő, unde va petrece până ce moștenitorul de tron va luá parte la manevrele din Silesia.

Invitare către toți preoții români din comitatul Satmariului și Ugocei. P. T. Domnule! Conferința românescă ținută în Seini în 30 maiu a. e., la propunerea subscrisului, a decis înființarea unei reuniuni a învățătorilor români din comitatul Satmariului, spre care scop a însărcinat una comisiune cu elaborarea proiectului statutelor recerute. Comisiunea și-a împlinit misiunea sa; proiectul de statute e gata. Stabilitatea definitivă a acelor și subșternerea pentru aprobare la ministeriul de culte se va efeptui în conferința generală, ce se va ținé în 8 aug. st. n. a. e. precis la 8 ore a. m. în Baia-mare, în școla românescă. Înființarea reuniunii din prospect e una dorință generală și vechie a tuturor inteligenților români din acest comitat. Sper deci, că vor și participá la conferința constituantă, indicată mai sus, toți acei inteligenți români din comitat, cărora li zace la animă cultivarea poporului, cu atât mai vêrtos, căci chiar în 7 și 8 aug. a. e. se va ținé în Baia-mare și adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român, și între ședințele acestei adunări va avé loc și conferința noastră din cestiune, la care am onore deci a ve invitá pe P. T. Dvóstrá și prin Dv. pe învățătorii și alți inteligenți români din comuna ce păstoriți. Cu frățescă sălutare fiind. Carei (Nagy-Károly) 24 iuliu 1881. *Georgiu Marchisiu,* archi-diaconul părților Satmarene, ca președintele comisiunii.

La esoposițiunea română s'au mai avisat, după cum aflăm din „Telegr. Rom.“, dela Săcele diferite calități de pănură, costume vechi și nouse, covore, țole, fețe de perini, piei, facile de ceră, brânză, cașcaval și lapte; dela Lipova diferite obiecte din industria de casă, coșerci, vinuri, struguri, cartofi, miere, porcelan, ole, piei, cisme, cojôce, o mésză, și un fotoliu de nuele, diverse tăeturi în lemn și cereale; dela Vaidarecea diferite obiecte din industria de casă și lucrări de ale elevilor școlei grănițaresci.

Bancnote nouse. Banca austro-ungară va emite în curênd bancnote nouse de câte 100 fl.; tot atunci se vor schimbá și bancnotele de 5 fl. cu altele nouse. Nousele bancnote, întocmai ca cele de 10 fl., vor avé inscripțiunea numai în două limbi, adecă germâneșce și ungureșce, și — fireșce — vor avé o formă nouă.

Viforul din vinerea trecută a fost general peste tótă țera, vântul și ghiața au fost atât de mare, încât ar fi putut să facă pagubele cele mai mari, de cumva nu ar fi vinit în cele mai multe locuri după seceriș, cu tôte aceste viile în unele părți au suferit. S'a întemplat și nenorociri, una din aceste în apropierea Orăđii-mari în comuna Ceheiu. Aici fulgerul a treznit în o casă, care numai de cât a luat flacări și a ars; înse omul, carele a stat în mijlocul odăii, ținând în mână un baiat, a scăpat fără nici o nenorocire.

Medicament contra nasurilor roșii. Un biet cetățian, mahnit de un apendice nasal d'o mărime estrordinară se vaită vêdendu-și nările luând calorile purpurii ale crestei de cocoș. Septemâna trecută bietul om se cređu scăpat, căci primise un prospectus astfel conceput : „Recetă infalibilă spre a schimbá colórea nasurilor roșii. Să se trimită 5 lei în timbre sêu mandat“. El scrise îndată la adresa indicată, și așteptá respunsul cu o nerăbdare nespusă. După două zile el primi o scri-

sóre cu aceste cuvinte: „Bea până ce ți se va face nasul albastru“.

Din Vâlcele ni se scrie, că numărul oșpeților acolo și în anul curent este destul de mare. Contingentul cel mai considerabil îl formeză și de astă-dată brașovenii și cei veniți din România. Direcțiunea băilor ar pute să introducă în fine niște îmbunătățiri în privința confortului, ceea ce se află în stare primitivă, încât nu poate să mulțămescă pe nimene.

Cometa abia se mai poate vedé. I vor trebui 37 ani și jumătate pentru a ajunge la capétul orbitei sale, punct ce se află în vecinătatea lui Neptun. După calculele făcute, ea se va presintă nepoților noștri la anul 1956. Ori-cari vor fi vicisitudinile vieții sale cerești, ea va rămâne celebră în istoria științei, ca prima ale cărei trăsături au putut fi eternizate prin fotografii și care a demonstrat cu câtă circumspecțiune trebuie să primim calculele grabnice și slabe, basate pe observațiuni nesigure. Cometa se află acum la 36 milioane de leghe dela pământ. La Arboh, în Michigan (America) s'a descoperit o nouă cometă. Ascensiunea dréptă, cinci ore. Declinațiune nord, 48 grade 8 minute. Direcțiune, apus. Mers, încet.

Necrológe. *Anastasia Argane*, unica fiică a preotului Petru Argane din Geovaț, a încetat din vieță la 6 iulie în etate de 17 ani. — *Daniil Neamtiu*, paroc gr. or. și membru al fundațiunii Șaguniane, a repausat în Seliște lângă Sibíiu, în etate de 64 ani, gelit de soția sa Mărie, de fiii și fiucele Mărie măritată Greavu, Daniil, Ana măritată Oprea Puschila și Nicolae.

Sciri din România. *Recrutatia*, care eră să începă la 15/27 iulie, s'a amănat pentru 1/13 august. — *Mitropolitul din Iasi* a asistat de curénd la o reprezentațiune în teatrul național din Iași, și se speră că se va da voie tuturor preoților d'a asistă la reprezentațiuni teatrale, căci pân'acuma au fost opriți, pe când li se permitea a frecventă cărciumele. — *La Iasi* lucrările de restaurare a mitropoliei înaintéză, de și cărămida se duce din Cernăuți, căci este de o calitate superioară celei din România. — *La Galati* în 7/19 iulie dimineța s'a simțit un cutremur de pământ.

Cronica lumii.

Din Tunis se anunță, că după luarea Sfaxului spiritele rescolațiilor arabi încep a se domoli. Dar cu toate aceste nu se poate dice, că resboiul s'ar fi încheiat; caldura mare a produs și acolo pausă, dar apoi poate că se va continuă cu mai multă furie.

Busta lui Offenbach se va aședă acuși în grădina pavilionului Henric din Paris, unde repausatul compozitor a scris cele mai multe lucrări ale sale. La început numai trei enși, Wolff, Meilhac și Bennet voiau să supórté toate spesele; mai târziu însă toți stimătorii lui Offenbach doriră a contribui. Se deschise dar o listă, înse cu condițiunea ca nimene să nu potă contribui mai mult de 20 franci.

Darul unei țerance rusesci dat marelui principe moștenitor. Mitropolitul din Petersburg anunță sinodului de acolo că, în ziua nasterii marelui principe moștenitor Nicolae Alexandrovici, a apărut în catedrală în timpul liturgiei o femeie sërman îmbrăcată, cerénd a vorbi cu mitropolitul. Acesta trimise la țerancă pe egumenul Tichomiroff. Țeranca i-a dat două jumătăți de pol imperial (de câte 5 ruble) rugându-l ca o jumătate să o dea în dar principelui moștenitor, ier cealaltă să o întrebuinteze la zidirea capelei comemorative pentru imperatul Alesandru II. Imperatul Alesandru III a fost înștiințat despre acésta, și el a respuns sinodului, prin o scrisóre autografă, următoarele: O jumătate imperial

am dat'o fiului meu spre păstrare, a dóua întrebuintăți la scopul otarit.

Un sărac bogat. A murit la Herisau, în Elveția, un cerșetor de meseriă a cărui moștenire este unică în felul său. Averea acestui cerșetor, evaluată la 15,000 lei, constă în valorile și mărfurile următoare: 30 saci plini cu cójă de pâne; 20 saci de hârtie cu zahăr și o mulțime de altii cu făină, mazăre, etc., 200 saci mai mici plini cu monete de tot felul; o sumă de cărți de rugăcune; 50 pantaloni, 30 veste, 90 cămăși, 8 bluse, 40 perechi ciorapi, 53 perechi cisme, 150 batiste, 30 cuțite, 11 fôrfeți, 25 port-monede și 11,000 lei plasați.

Garfield, președintele statelor unite americane, în septemăna trecută s'a întors spre reu, înse scirile mai noue spun, că ierăși se află mai bine, și nici un semn nu arătă că sângele lui s'ar fi inveninat.

Un nou aparat de scăpare. Într'una din școale de natațiune din Berlin s'a experimentat țilele aceste un nou aparat de scăpare de înecăciune, care este d'un efect infalibil și care ocupă așa puțin loc, în cât poate să fiă purtat în posunar. Acésta este o tunică de mătase de care sunt lipite trei posunare de caucuc, unul de fiă-care parte, ier al treilea în spate. Un tinér care n'avea nici cea mai mică noțiune de inotat fu aruncat în apă îmbrăcat cu acésta tunică; îndată amestecătură hemică cuprinsă în posunare se transformă în gaz, și formă trei bășici destul de umflante spre a ține afară din apă pe tinér, al cărui cap se odihniă în linisce pe bășica dela spate. Cantitatea gazului este atât de mare, în cât bășicile stau două țile în de ajuns umflante. Se înțelege de sineși că pe mare acest aparat este mult mai preferabil de cât incingătorile de scăpare, pe care mai nimeni nu le are supt mână când se întemplă fără veste un sinistru.

Un nou sistem de încălđit vagónele. Diarul lucrărilor publice și al căilor ferate din Italia ne spune că un inginer al companiei London and North Western, anume Douglas Galton, a descoperit un nou sistem pentru a încălđi vagónele, fundat pe proprietatea ce au corpurile lichide de a degagiă căldura trecénd în stare solidă. Tuburile nu sunt umplute cu apă caldă, ci cu acetat de sodă, transformat în stare lichidă prin ajutorul apei ferte. Răcindu-se, sarea se cristalisă și dă căldura sa latentă de fusiune. Aceste tuburi conservă căldura lor în timp de 18 ore.

Sciri străine. *Din Rusia* ierăși se scrie despre miscări nihiliste, de curénd un spion, Primm, s'a găsit omorit pe stradă. — *Cardinalul Jacobini*, secretarul de stat al Papei, s'a plâns ambasadorilor din vatican în contra guvernului italian pentru scandalul escat la transportarea osămînlelor lui Piu IX. — *Guvernul frances* a voit să acorde artistului teatral Gos ordul legiunii de onóre, însă oficerii armatei protestară ca un „comediant“ să potă deveni colegul lor, și distincțiunea nu se făcú. — *În Francia* în prima jumătate a anului s'a încassat cu 177 milioane fr. mai multă contribuțiune decât câtă s'a preliminară. — *În orasiul Ulm-nou* în America la 16 l. c. a fost așa mare vijelie, încât mai tot orașul s'a ruinat; mulți ómeni au murit și s'au rănit. — *O suta de mii de ruble* s'au transportat de curénd din Russia la Londra; acesti bani sunt a nihilistilor, cari voiesc să-i aședă în Anglia. — *Un ucas al tiarului* a schimbat pedépsa cu mórte pronunțată în contra Jessei Helfmann în muncă silnică.

Proprietar, redactor respunđător și editor:

IOSIF VULCANU.